

MD 3794 G2 2009.01.31

REPUBLICA MOLDOVA

(19) Agenția de Stat
pentru Proprietatea Intelectuală

(11) **3794** ⁽¹³⁾ **G2**

(51) Int. Cl.: *A23K 1/14* (2006.01)
A23K 1/18 (2006.01)
A23K 1/175 (2006.01)
A01F 25/02 (2006.01)

(12) **BREVET DE INVENȚIE**

(21) Nr. depozit: a 2008 0217
(22) Data depozit: 2008.08.07

(45) Data publicării hotărârii de
acordare a brevetului:
2009.01.31, BOPI nr. 1/2009

(71) Solicitant: INSTITUTUL DE ZOOLOGIE AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI, MD
(72) Inventatori: MUNTEANU Andrei, MD; SAVIN Anatolie, MD; ȚURCANU Ion, MD
(73) Titular: INSTITUTUL DE ZOOLOGIE AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI, MD

(54) **Procedeu de pregătire a hranei complementare pentru animalele sălbatice**(57) **Rezumat:**

1
Invenția se referă la producerea de nutrețuri care pot fi utilizate pentru hrănirea complementară a animalelor sălbatice.

Procedeu include așezarea în straturi a paielor de orz mărunțite și a borhotului de mere proaspăt, începând cu un strat de paie cu grosimea de 10 cm, iar următoarele straturi de paie și borhot de mere având grosimea de 5 cm, presărarea fiecărui strat de borhot de mere cu un amestec de sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3 și clorură de cobalt,

2
totodată componentele fiind luate în următorul raport, % mas.:

paie de orz mărunțite	10,0...10,5
borhot de mere proaspăt	88,5...89,5
sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3	0,3...0,5
clorură de cobalt	0,4...0,6.

Revendicări: 1

MD 3794 G2 2009.01.31

Descriere:

Invenția se referă la producerea de nutrețuri care pot fi utilizate pentru hrănirea complementară a animalelor sălbatice.

5 Hrănirea complementară este o formă de îngrijire a animalelor sălbatice. Acestea necesită o alimentare complementară, deoarece cantitatea hranei naturale și calitatea ei se schimbă de la un sezon la altul prin reducerea conținutului de proteine și substanțe minerale în nutreț. Animalele slăbesc îndeosebi în perioada rece a anului, se mărește prejudiciul adus pădurii, se intensifică procesul de migrație a animalelor ecosistemelor silvice.

10 Este cunoscut procedeul de hrănire complementară a animalelor paricopitate sălbatice, care constă în amestecarea fânului mărunțit, recoltat înainte de înflorire și în perioada de înflorire a ierburilor, borhotului de sfeclă și sării iodate, componentele fiind aranjate stratificat, iar fiecare strat de borhot de sfeclă fiind presarat cu sare iodată [1].

Dezavantajele constau în faptul că hrana complementară nu conține toate elementele care sunt necesare pentru animalele sălbatice în diferite perioade ale anului.

15 Problema pe care o rezolvă prezenta invenție constă în păstrarea populațiilor de animale sălbatice și diminuarea daunelor cauzate plantațiilor forestiere, pomicole și culturilor agricole.

20 Esența invenției constă în aceea că procedeul include așezarea în straturi a paielor de orz mărunțite și a borhotului de mere proaspăt, începând cu un strat de paie cu grosimea de 10 cm, iar următoarele straturi de paie și borhot de mere având grosimea de 5 cm, presărarea fiecărui strat de borhot de mere cu un amestec de sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3 și clorură de cobalt, totodată componentele fiind luate în următorul raport, % mas.:

paiele de orz mărunțite	10,0...10,5
borhot de mere proaspăt	88,5...89,5
sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3	0,3...0,5
clorură de cobalt	0,4...0,6.

25 Rezultatul invenției este modalitatea nouă, economică, de hrănire complementară a animalelor sălbatice cu nutreț de calitate nutritivă înaltă, ce contribuie la sporirea capacității de reproducere, reducerea mortalității și procesului de migrare și, ca urmare, la menținerea efectivului de animale sălbatice. Pregătirea hranei complementare suplینește deficitul de hrană naturală și diminuează prejudiciul cauzat ecosistemelor silvice, pomicole și culturilor agricole.

Procedeul se efectuează în modul următor.

30 În paiete de culturi de graminee se conțin în medie 38...45% celuloză, însă cu cât este mai puțină, cu atât este mai mare valoarea nutritivă a paielor. Totuși, celuloza este necesară pentru a normaliza digestia. Pentru pregătirea hranei suplimentare se folosesc paiete de orz, frecvent întâlnite, cu o valoare nutritivă înaltă. În 100 g de paie de orz se conțin 36,0 unități nutritive, dintre care 1,3 - proteină digerabilă.

35 Se folosesc paiete de orz de o calitate bună: proaspete, lucitoare, elastice, fără urme de mucegai. Pentru a fi mai ușor consumate acestea se mărunțesc. Se taie de 3,0...3,5 cm, deoarece paietele mai mărunte se rumegă slab. Se folosesc împreună cu borhot de mere proaspăt, ultimul conținând un procent mare de umiditate - cca 80%. Borhotul de măr este consumat bine și are o consistență fiziologică benefică, datorită prezenței microelementului cobalt, asupra animalelor sălbatice. Borhotul umezește bine și înmoaie paietele, le conferă un gust plăcut și un miros atrăgător. Paietele în natură nu sunt folosite de mamiferele sălbatice, dar împreună cu borhotul de mere proaspăt devin foarte atrăgătoare. Introducerea în hrana suplimentară a clorurii de cobalt este necesară, deoarece este insuficientă în hrana naturală în toate zonele republicii, fiind totodată necesară pentru dezvoltarea normală a organismului. Îndeosebi aceasta este necesară în timpul iernii. Clorura de cobalt participă la procesele metabolice, influențează schimbul hidrocarburilor și grăsimilor. Insuficiența clorurii de cobalt în rația animalelor sălbatice micșorează productivitatea lor, se tulbură schimbul de substanțe și formarea sângelui. În hrana suplimentară se introduce sare gemă de bucătărie, iodată cu KIO_3 , fiindcă hrana naturală, în genere, conține o cantitate mică de potasiu și iod. Sarea aceasta bine se asimilează și în ea se păstrează mai bine calitățile folositoare ale iodului, spre deosebire de sarea, unde iodul este folosit sub alte forme. De exemplu, KI. Se folosește sarea gemă de bucătărie, iodată cu KIO_3 , care se vinde în magazine.

50 În lunile august-septembrie se începe pregătirea hranei, întrucât prezența borhotului proaspăt de mere este limitată de sezonul de prelucrare a fructelor. Depozitarea hranei se efectuează în tranșee făcute cu beton sau așternute cu peliculă de polietilenă.

Exemple de realizare a invenției

Exemplul 1

55 Pregătirea hranei. Paietele se mărunțesc până la cca 3,5 cm. Într-o tranșee făcută cu beton sau așternută cu peliculă de polietilenă se așază și se îndesează pe rând un strat de paie de orz mărunțite și borhot de mere, începând cu paietele la bază. Grosimea primului strat de paie mărunțite este de 10 cm, iar următoarele straturi de paie și borhot de mere au grosimea de 5 cm. Sarea de bucătărie și clorura de cobalt se amestecă. Stratul de borhot de mere se presară uniform cu amestecul înainte de a pune următorul strat de paie mărunțite. Pentru a pregăti o tonă de hrană este nevoie de tranșee cu volum de

MD 3794 G2 2009.01.31

1,4 m³. Apoi tranșeeea se acoperă cu o peliculă și se îngrădește, pentru a evita devastarea ei de către animale. Componentele se iau în următorul raport, % mas.:

paie de orz mărunțite	10,5
borhot de mere proaspăt	88,5
sare de bucătărie gemă iodată cu KIO ₃	0,5
clorură de cobalt	0,5

Exemplul 2

Hrănirea complementară a animalelor paricopitate sălbatice.

- 5   Experiențele au fost realizate în perioada anilor 1996-2006 în rezervația științifică Plaiul Fagului.
Hrana complementară se pregătește la fel ca în exemplul 1.

- 10   Hrănirea complementară a animalelor paricopitate sălbatice se efectuează în lunile decembrie-martie. Pentru aceasta se folosesc hrănitore cu acoperiș (protejate de ploaie, excremente, zăpadă). Hrana se pune, de asemenea, și în iesle, la o distanță de 3...5 m una de la alta. Pământul în jurul ieslelor se presară cu nisip sau cu var stins. În fiecare an se schimbă locul ieslelor. Se urmărește ca hrana să nu mucegăiască, deoarece animalele consumă fără poftă asemenea hrană. Pe lângă aceasta, hrana mucegăită poate provoca intoxicarea animalelor.

- 15   Animalele paricopitate sălbatice (cerbii, căprioarele, mistreții) consumă cu plăcere hrana oferită. Din tranșee se scoate doar cantitatea necesară pentru o zi. Pentru un cerb aceasta este de 8 kg/zi, pentru căprior – de 1,5 kg/zi. Din tranșee hrana se scoate prin tăierea stratului vertical cu hârlețul, începând de la fronton. Paiele în natură nu sunt folosite de mamiferele paricopitate sălbatice, dar cu borhotul de mere sunt foarte atrăgătoare.

- 20   La începutul primăverii se scoate hrana neconsumată, se adună cea căzută pe jos și excrementele din jurul hrănitorei și se îngroapă adânc sau se ard.

Exemplul 3

Hrănirea complementară a iepurelui de câmp și bursucului. Hrana complementară se pregătește la fel ca în exemplul 1.

- 25   Hrana complementară se așază în hrănitore special pregătite, curățindu-se de zăpadă, nu pe pământ, deoarece poate fi călcată de animale și amestecată cu excremente, crescând astfel pericolul de răspândire a infecțiilor.

Hrana se consumă cu plăcere.

Astfel, hrănirea complementară completează deficitul de hrană naturală, precum și lipsa unor componente importante - vitamine, proteine, pectină, minerale. Aspectul hranei și calitățile ei gustative sunt atractive pentru animale.

- 30   Ca rezultat, se exclude mortalitatea și procesul de migrare a animalelor, se mărește capacitatea de reproducere, deoarece se oferă animalelor un nutreț de calitate nutritivă înaltă. Se micșorează pagubele cauzate pădurii sau culturilor agricole, deoarece hrana este de bună calitate, pusă în modul corespunzător și preferată de animale.

(57) Revendicări:

5   Procedeu de pregătire a hranei complementare pentru animalele sălbatice care include așezarea în straturi a paielor de orz mărunțite și a borhotului de mere proaspăt, începând cu un strat de paie cu grosimea de 10 cm, iar următoarele straturi de paie și borhot de mere având grosimea de 5 cm, presărarea fiecărui strat de borhot de mere cu un amestec de sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3 și clorură de cobalt, componentele fiind luate în următorul raport, % mas.:

paie de orz mărunțite	10,0...10,5
borhot de mere proaspăt	88,5...89,5
sare de bucătărie gemă iodată cu KIO_3	0,3...0,5
clorură de cobalt	0,4...0,6.

10

(56) Referințe bibliografice:

1. MD 3639 G2 2008.07.31

Șef Secție:	COLESNIC Inesa
Examinator:	GORDIENCO Maria
Redactor:	CANȚER Svetlana